

De lege jongerenreserve

5,3% van de Nederlandse jongeren zit zonder werk en zonder opleiding, het laagste aandeel van de EU. Het EU-gemiddelde is het dubbele: 11,0%.

Samenvatting

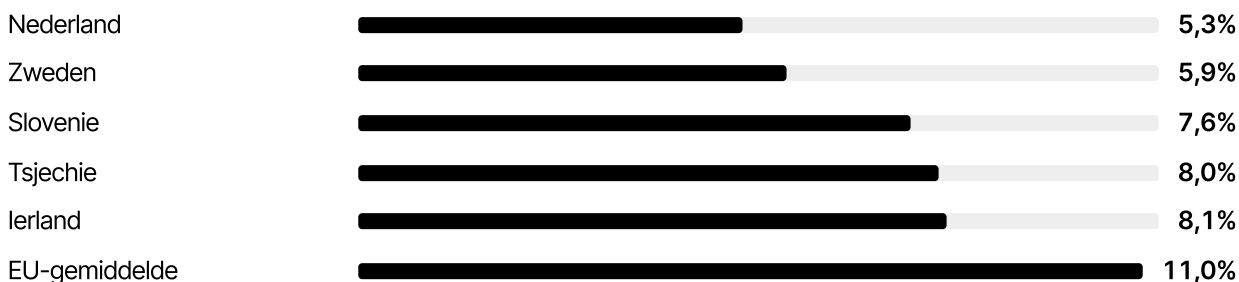
Elk plan dat rekt op het activeren van jongeren stuit in Nederland op een lege reserve. Van de 15- tot 29-jarigen was in 2025 5,3% niet aan het werk en niet in opleiding, het laagste aandeel van de EU; het gemiddelde is 11,0% en Zweden volgt op 5,9%. Binnen die kleine groep wil het grootste deel wel: 4,3 van de 5,3 procentpunt zegt te willen werken. De reserve is dus niet onwillig maar dun, en wie er toch uit wil werven, concurreert met heel Europa om het kleinste overschot van het continent.

Als de arbeidsmarkt krap is, wijst er altijd iemand naar de jongeren die aan de kant staan. Voor Nederland is dat gebaar snel gemaakt en snel weerlegd: de groep bestaat, maar hij is de kleinste van de EU. Dit rapport meet hem op.

Het laagste aandeel van de EU

Van de Nederlandse jongeren van 15 tot 29 jaar was in 2025 5,3% niet aan het werk en niet in onderwijs of training, in de Europese statistiek de NEET-groep. Het EU-gemiddelde is 11,0%, ruim het dubbele.

5,3% van de Nederlandse jongeren was in 2025 zonder werk en zonder opleiding

Aandeel 15- tot 29-jarigen zonder werk en zonder onderwijs of training, 2025. Eurostat, edat_ifse_20, geraadpleegd op 1 september 2026.

Tien jaar eerder stond Nederland op 6,7%. De krapste arbeidsmarkt in decennia heeft de groep dus verder uitgedund, niet laten groeien.

Klein en grotendeels willend

De samenstelling verrast. Van de 5,3 procentpunt is 1,8 punt werkloos volgens de internationale definitie, dus zoekend en beschikbaar. De overige 3,4 punt is inactief. Maar gevraagd naar de wens zegt 4,3 van de 5,3 procentpunt te willen werken; slechts 1,0 punt wil niet.

Vier op de vijf Nederlandse jongeren zonder werk en opleiding willen dus wel. De afstand zit niet in de wil maar in de omstandigheden: zorgtaken, gezondheid, of een mismatch tussen wat ze kunnen en wat er wordt gevraagd. In de EU als geheel ligt die verhouding anders: daar wil 6,9 van de 11,0 procentpunt werken en 4,1 punt niet.

Wat dit betekent voor het activeringsverhaal

De rekensom is ontnuchterend. Zelfs als activering perfect zou werken en elke willende Nederlandse jongere aan het werk zou komen, gaat het om ruwweg 4 procentpunt van een leeftijdsgroep, eenmalig. Dat is geen structurele aanbodbron; dat is een reservoir dat een keer leegloopt.

Voor landen met dubbele cijfers ligt dat anders. Wie in Europa jong talent zoekt, vindt de onbenutte jongeren niet hier maar in de landen boven het gemiddelde. De Nederlandse jongerenmarkt is per saldo een vraagmarkt: vrijwel iedereen die kan en wil, doet al mee.

Wat dit cijfer niet zegt

- NEET is geen beschikbaarheidscijfer. Wie mantelzorg geeft of ziek is, telt mee maar is niet inzetbaar. De 4,3 procentpunt die wil werken, is een bovengrens van de reserve, geen voorraad die klaarstaat.
- De groep is heterogeen: een afgestudeerde die twee maanden zoekt telt even zwaar als iemand die jaren buiten beeld is. Duur van de NEET-status staat niet in dit cijfer.
- Percentages verhullen kleine aantallen. Bij een kleine groep bewegen de uitsplitsingen per jaar; de rangorde van landen is stabiel dan de decimalen.

Wat dit betekent

- **Het citeerbare cijfer.** 5,3% van de Nederlandse 15- tot 29-jarigen was in 2025 zonder werk en zonder opleiding, het laagste aandeel van de EU. Het gemiddelde is 11,0%.
- **De reserve is dun, niet onwillig.** Vier op de vijf in die groep willen werken. Wie ze wil bereiken, moet omstandigheden oplossen, geen motivatie prediken.
- **Reken er geen structureel aanbod op.** De groep is klein en de krapte heeft hem al uitgedund. Activering is maatschappelijk waardevol, maar vult geen sector.
- **Jong aanbod zit elders in Europa.** Voor volume aan onbenut jong talent wijst de kaart naar de landen boven het EU-gemiddelde, niet naar Nederland.

Verantwoording

Alle cijfers komen uit Eurostat, dataset edat_lfse_20, jongeren van 15 tot 29 jaar die niet werken en geen onderwijs of training volgen, als percentage van de leeftijdsgroep, referentiejaar 2015 en 2025, geraadpleegd op 1 september 2026, licentie CC BY 4.0.

De uitsplitsingen gebruiken dezelfde dataset: werkloos versus inactief volgens de definities van de arbeidskrachtenenquête, en de wens om te werken versus geen wens. De onderdelen tellen door afronding niet altijd exact op tot het totaal. De vergelijking met 2015 loopt over de herziening van de enquête in 2021 heen en is daarom als context bedoeld, niet als precieze trend. Wat ontbreekt: de duur van de NEET-status, die bepaalt hoe bereikbaar de groep werkelijk is en die deze dataset niet meet.

Europa, Onderwijs, Alle markten

Bronnen

- Eurostat (edat_lfse_20), jongeren zonder werk of opleiding, CC BY 4.0